

**Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України**

Кафедра управління у сфері цивільного захисту

Кришталь Т. М., Дутко Н. Г.

**ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ ВІД
НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ ТА ПРОФЕСІЙНИХ
ЗАХВОРЮВАНЬ НА ВИРОБНИЦТВІ**

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи
для підготовки здобувачів за першим (бакалавр) рівнем вищої освіти
в галузі знань 26 «Цивільна безпека»
спеціальність 263 «Цивільна безпека» (охорона праці)
(9 семестр)

Черкаси – 2021

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри управління у сфері цивільного захисту Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля (протокол № 1 від «20» серпня 2021 р.)

Кришталь Т. М., Дутко Н. Г.

Державне соціальне страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві: [методичні вказівки до виконання контрольної роботи для підготовки здобувачів за першим (бакалавр) рівнем вищої освіти в галузі знань 26 «Цивільна безпека», спеціальність 263 «Цивільна безпека» (охорона праці)] / Т. М. Кришталь, Н. Г. Дутко // Черкаси: ЧПБ імені Героїв Чорнобиля, 2021. – 19 с.

© Кришталь Т. М., Дутко Н. Г.

© Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України, 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА.....	7
ФОРМИ І МЕТОДИ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	9
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ...	12
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ ВАРІАНТУ.....	13
ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	15
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	19

ВСТУП

Методичні вказівки з навчальної дисципліни «Державне соціальне страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві» адресовано для студентів заочної форми навчання першого (бакалавр) рівня вищої освіти в галузі знань 26 «Цивільна безпека», спеціальність 263 «Цивільна безпека», за освітньо-професійною (освітньо-науковою) програмою: «Охорона праці».

У матеріалах викладено матеріали, необхідні для самостійного виконання контрольної роботи з дисципліни «Державне соціальне страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві», зокрема, подано інформацію щодо організаційно-методичного забезпечення самостійної роботи здобувача, форм і методів поточного та підсумкового контролю, оцінювання результатів засвоєння знань здобувачів, вимоги до оформлення контрольної роботи та вибору варіанту, завдання для виконання контрольної роботи. У необхідному об'ємі вказано базову та допоміжну літературу.

Метою навчальної дисципліни «Державне соціальне страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві» є: формування комплексу теоретичних знань, умінь і практичних навичок у сфері державного соціального страхування; страхових взаємовідносин; управління діяльністю Фонду соціального страхування України; організації нагляду та фінансового забезпечення державного соціального страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві.

Основні завдання вивчення дисципліни «Державне соціальне страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві»:

- вивчити основи загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- набути знання щодо діяльності Фонду соціального страхування України;
- з'ясувати сутність, роль соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань;
- закріпити уміння використовувати нормативно-правові акти, що регламентують професійну діяльність у сфері державного соціального страхування;
- визначити права, обов'язки і гарантії щодо соціального захисту громадян через механізми соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань;

- презентації результатів самостійної роботи у форматі усних або письмових повідомлень із використанням наочних засобів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні набути та отримати:

знання:

- основи побудови системи загальнообов'язкового державного соціального страхування України;

- об'єктивна необхідність, сутність, роль страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань;

- організація системи соціального страхування окремих зарубіжних країн;

- законодавчі та нормативно-правові акти, що регулюють відносини у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування;

- страхові виплати за страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання;

- методи державного регулювання соціального страхування;

- аналіз основних причин нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, формування заходів щодо їх профілактики,

уміння:

- використовувати теоретичні знання для вирішення професійних завдань та в практичній діяльності;

- здатність орієнтуватися та здійснювати аналіз основних законодавчих і нормативно - правових актів;

- упроваджувати організаційно-технічні заходи щодо попередження нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань;

- робити висновки та узагальнення щодо практичної діяльності у сфері державного соціального страхування,

- проводити аналіз економічної ефективності діяльності системи загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні та розробляти пропозиції щодо її вдосконалення.

Комунікація: здатність бути активним учасником дискусій з концентруванням уваги на значущих аспектах вивченого матеріалу, демонструвати навички міжособистісної взаємодії щодо мотивування колег задля розв'язання конкретного завдання; бути толерантним щодо інших колег впродовж взаємодії та у процесі інтелектуальної комунікації,

автономія та відповідальність: знаходити необхідну інформацію; проводити аналіз, оцінювання та приймати рішення; вміти працювати

самостійно та в колективі, проявляти ініціативність; застосовувати отримані знання у практичних ситуаціях професійного виміру.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти: здатність організувати свою роботу ради досягнення поставлених цілей; знання та розуміння предметної області професійної діяльності; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність до абстрактного і критичного мислення при визначенні страхових випадків; здатність змінюватись, підвищувати свій професійний рівень; навички міжособистісної взаємодії; здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Завдання, що становлять зміст контрольної роботи здобувача, охоплюють усю структуру навчальної дисципліни, і дають змогу перевірити рівень знань студентів з навчальної дисципліни, ступінь засвоєння ними програмного матеріалу.

Кожен варіант контрольної роботи містить три питання. Усі варіанти рівнозначні за своєю складністю і потребують застосування широкого діапазону знань. Відповіді мають бути повними та обґрунтованими на всі теоретичні завдання, що передбачені конкретним варіантом контрольної роботи.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА

Самостійна робота здобувача, відповідно до Державних стандартів освіти, повинна становити не менш як 50% часу, передбаченого для виконання основної освітньої програми з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо кількості годин аудиторних занять на тиждень.

Самостійна підготовка – це безперервний процес самостійної роботи здобувачів щодо поглиблення та поповнення знань, вмінь та навичок, необхідних для успішного оволодіння знаннями по даній дисципліні та виконання функціональних обов'язків за певними посадами.

Головною метою самостійної роботи здобувача є формування його пізнавальної активності, засвоєння ним основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості.

Основними завданнями самостійної роботи здобувача є засвоєння в повному обсязі основної освітньої програми та послідовне вироблення навичок ефективної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності на рівні встановлених стандартів.

Зміст самостійної роботи здобувача визначається навчальною програмою вивчення дисципліни, завданнями та рекомендаціями викладача.

Обсяги самостійної роботи окремого здобувача можуть значно виходити за межі навчальної програми, якщо це зацікавило його і у нього виникло бажання (потреба) у поглибленні та розширенні знань з даної навчальної дисципліни.

У процесі самостійної роботи здобувачі мають оволодіти вміннями та навичками:

- організації самостійної навчальної діяльності;
- самостійної роботи в бібліотеці з каталогами;
- роботи з навчальною, навчально-методичною, науковою, науково-популярною літературою;
- конспектування літературних джерел;
- роботи з довідковою літературою;
- опрацювання нормативно-правових актів; статистичної інформації тощо.

Самостійна підготовка включає в себе:

- вивчення документів законодавчого і нормативного характеру;
- постійне ознайомлення з новою юридичною, економічною,

спеціальною та іншою літературою відповідно до напрямку діяльності.

Вибір питань для самостійного вивчення може бути обумовлений зацікавленістю здобувача, його прагненням до поглиблення своїх знань і навичок напрямку діяльності, а також виходячи з необхідності ліквідувати прогалини в знаннях, що можуть призвести до помилок у роботі.

Викладач може дати здобувачу індивідуальне завдання, вказавши, яку літературу необхідно вивчити і встановити строк, необхідний для цього, або запропонувати підготувати реферат по обумовленій темі, скласти проект документа. У такому разі план самостійної підготовки розробляється здобувачем і затверджується викладачем.

Самостійному вивченню здобувачами курсу чи окремих його тем передують оглядові лекції, на яких розглядаються завдання та послідовність вивчення курсу, найбільш важливі та проблематичні аспекти дисципліни, особливості їхнього вирішення у сучасних умовах глобалізації освітньої діяльності.

ФОРМИ І МЕТОДИ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння здобувачами тем, передбачених програмою дисципліни «Державне соціальне страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві».

Одним з методів контролю знань дисципліни «Державне соціальне страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві» є контрольна робота здобувача.

Форма підсумкового контролю – залік.

Орієнтовний перелік питань для підсумкового контролю:

1. Визначення та сутність державного соціального страхування.
2. Суб'єкти й об'єкти державного соціального страхування.
3. Функції і принципи державного соціального страхування.
4. Основи системи соціального страхування в Україні.
5. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування.
6. Об'єктивні економічні та соціальні передумови створення системи соціального страхування в Україні.
7. Зміст понять «соціальний захист», «соціальне страхування», «соціальні послуги».
8. Законодавча основа системи соціального страхування в Україні.
9. Міжнародні норми і принципи соціального страхування.
10. Фінансовий механізм соціального страхування.
11. Роль соціального страхування у фінансовій системі держави.
12. Соціальне страхування як складова системи соціального захисту населення.
13. Принципи організації системи соціального страхування в Україні.
14. Склад та особливості формування вітчизняного законодавства щодо загальнообов'язкового державного соціального страхування.
15. Актуальність соціального страхування для України та необхідність його розвитку.
16. Організаційно правові форми соціального страхування зарубіжних країн.
17. Класифікація моделей організації соціального страхування в зарубіжних країнах.
18. Моделі страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві в окремих зарубіжних країнах.
19. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

20. Організація страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.
21. Об'єкт та суб'єкти соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.
22. Види соціальних послуг та матеріального забезпечення соціального страхування від нещасних випадків на виробництві.
23. Законодавство України щодо страхування від нещасного випадку на виробництві та професійних захворювань.
24. Основні завдання і функції Фонду соціального страхування України.
25. Формування та використання коштів Фонду соціального страхування України.
26. Страхові внески.
27. Проблеми та напрями удосконалення діяльності Фонду соціального страхування.
28. Досвід здійснення соціального страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві в європейських державах.
29. Можливості впровадження зарубіжного досвіду щодо вдосконалення соціального страхування від нещасних випадків та професійних захворювань в Україні.
30. Законодавчі вимоги щодо функціонування Фондів соціального страхування в Україні.
31. Розмір єдиного соціального внеску (ЄСВ). Розподіл ЄСВ за видами загальнообов'язкового соціального страхування.
32. Порядок нарахування та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
33. Платники єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
34. Права та обов'язки платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
35. Облік платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
36. Державний нагляд у сфері соціального страхування.
37. Фінансовий контроль в системі соціального страхування. Види, форми та методи фінансового контролю.
38. Механізми управління суб'єктами системи соціального страхування.
39. Страховий ризик і страховий випадок.
40. Права та обов'язки застрахованої особи.
41. Права, обов'язки та відповідальність роботодавця як страхувальника.
42. Визначення ступеня втрати працездатності потерпілим.

43. Щомісячні страхові виплати та інші витрати на відшкодування шкоди.
44. Строки проведення страхових виплат.
45. Документи для розгляду справ про страхові виплати.
46. Фінансування страхових виплат, соціальних послуг та профілактичних заходів.
47. Страхові експерти з охорони праці. Права страхових експертів.
48. Основні завдання та функції служби страхових експертів.
49. Розслідування нещасних випадків на виробництві.
50. Оформлення актів розслідування.
51. Контроль за своєчасністю і об'єктивністю розслідування нещасних випадків на виробництві.
52. Профілактика нещасних випадків на виробництві.
53. Поняття професійного захворювання.
54. Класифікація професійних захворювань.
55. Рівень професійної захворюваності в Україні.
56. Основні фактори та причини професійної захворюваності в Україні.
57. Обов'язки роботодавця щодо проведення розслідування професійного захворювання.
58. Припинення страхових виплат і надання соціальних послуг.
59. Гарантії забезпечення прав застрахованим особам у страхуванні від нещасного випадку на виробництві та від професійного захворювання.
60. Законодавчі зміни щодо діяльності Фонду соціального страхування України.
61. Пріоритетні шляхи вдосконалення соціального страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві.
62. Напрями вдосконалення механізмів управління системою загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні.
63. Профілактика професійного захворювання медичних працівників на COVID-19.
64. Проблеми реформованої системи соціального страхування в Україні та шляхи їх вирішення.
65. Напрями вдосконалення інституційної структури системи соціального страхування на основі розвитку державно-приватного партнерства.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Оцінювання результатів засвоєння знань студентів здійснюється у такий спосіб і за такими критеріями: усне та письмове опитування; результати самостійної роботи (контрольна робота); результати іспиту.

Шкала оцінювання знань наведена в таблиці 1.

Таблиця 1

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
65-79	C		
55-64	D		
50-54	E	задовільно	не зараховано
35-49	FX	незадовільно	
1-34	F	незадовільно	

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ ВАРІАНТУ

Контрольна робота є самостійним видом роботи здобувача, передбаченим навчальним планом вивчення дисципліни «Державне соціальне страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві»

Робота повинна бути надрукована на аркушах формату А4 шрифтом Times New Roman, розмір 14, інтервал – 1,5 (поля: верхнє та нижнє 2 см, лівє 3,5 см, правє 1,5 см) та вкладена у файл. Обсяг роботи – 10-15 друкованих аркушів.

Структура контрольної роботи: титульний лист, зміст, відповіді на питання, список використаних джерел.

Під час виконання роботи потрібно спочатку зазначити питання, а потім дати на нього відповідь. Відповіді повинні бути конкретні, написані чорнилами одного кольору, державною мовою, акуратно оформлені.

Перед виконанням контрольної роботи необхідно ознайомитись з методичними вказівками, питаннями, підібрати і опрацювати нормативні акти, літературні джерела, передивитися записи, зроблені на лекціях.

При відповіді на питання – обов'язково робити посилання на нормативні акти держави, літературні джерела і використовувати їх при розкритті питань.

На кожній сторінці слід залишати поля шириною 30 – 35 мм для зауважень рецензента. В кінці роботи потрібно вказати перелік використаних джерел, поставити дату і підпис.

В тексті контрольної роботи обов'язкове посилання на використані літературні джерела, перелік яких наводиться у списку літератури.

У список використаних джерел вносяться праці, з яких запозичуються цитати, думки, статистичні дані, на які робиться посилання. Бібліографічні посилання – це сукупність відомостей про літературне джерело, що використовується в тексті контрольної роботи. Джерела в списку літератури потрібно розташовувати згідно порядку посилань в тексті або в алфавітному порядку. Відомості про джерела повинні включати: прізвище та ініціали автора, місце видання, видавництво та рік видання, кількість сторінок. Посилання в тексті на джерела потрібно розташовувати у квадратних дужках, порядковий номер згідно з списком літератури.

Виконана робота направляється в інститут на перевірку в строк, який вказаний у графіку виконання контрольних робіт.

Оцінюється робота з урахуванням глибини викладення матеріалу, самостійності виконання та вміння використовувати теоретичні знання на практиці.

Рівень знань здобувачів дисципліни за підсумками виконання контрольних робіт оцінюється з огляду на наступні критерії:

1. Повнота та правильність виконання завдання – основний критерій.

2. Здатність здобувача:

- диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання;
- аналізувати зміст правових актів, які нормують організацію економічних відносин у сфері цивільного захисту;
- робити узагальнюючі висновки по питанню, яке винесено на розгляд.

Оцінка за виконання контрольної роботи виставляється за наступною системою:

- **«зараховано»** – якщо здобувач виклав основний зміст програмного матеріалу; без істотних помилок та вірно використав свої знання при виконанні завдання; допустив окремі несуттєві помилки при відповіді на теоретичні та практичне питання; продемонстрував вміння відтворити знання;

- **«незараховано»** – якщо здобувач дав неправильну відповідь на поставлені питання або не по суті питання, або робота виконана не по варіанту.

Отримавши контрольну роботу з рецензією викладача, здобувач факультету заочного навчання зобов'язаний уважно ознайомитися із зауваженнями рецензента та внести в роботу відповідні зміни та доповнення, усунути вказані недоліки. На обкладинці допрацьованої роботи необхідно вказати «Повторно» і направити її на рецензію.

Контрольна робота, що виконана не за своїм варіантом, в якій розкриті не всі питання, не має списку використаної літератури - не зараховується.

Отже, контрольна робота може бути незарахована у таких випадках:

- виконано не той варіант контрольної роботи;
- завдання виконане з порушенням вимог до нього, в т.ч. стосовно обсягу;
- не виконано або не вірно виконано одне із завдань.

Здобувачі, які несвоєчасно направили контрольну роботу без поважних причин, на екзаменаційну сесію не викликаються.

Варіант завдання визначається по порядковому номеру здобувача в списку навчального журналу.

Здобувач при необхідності може звернутися за усною або письмовою консультацією до викладача.

**Перелік завдань до контрольної роботи з навчальної дисципліни
«Державне соціальне страхування від нещасних випадків та професійних
захворювань на виробництві»**

Варіант № 1

Дайте відповідь на питання:

1. Особи, які підлягають страхуванню від нещасного випадку.
2. Історія створення інституту соціального захисту працюючих.
3. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Варіант №2

Дайте відповідь на питання:

1. Права, обов'язки та відповідальність роботодавця як страхувальника.
2. Функції страхових (головних страхових) експертів робочих органів виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України.
3. Перевірка стану профілактичної роботи і стану охорони праці на підприємствах.

Варіант №3

Дайте відповідь на питання:

1. Права, обов'язки та відповідальність застрахованих осіб.
2. Страхові виплати потерпілому під час його професійної реабілітації.
3. Порядок визначення класу професійного ризику виробництва за видами економічної діяльності.

Варіант №4

Дайте відповідь на питання:

1. Страхові виплати та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.
2. Порядок віднесення робочими органами виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України страхувальників до класу професійного ризику виробництва з урахуванням виду їх економічної діяльності.
3. Призначення потерпілому одноразової допомоги та щомісячної страхової виплати.

Варіант №5

Дайте відповідь на питання:

1. Правові засади соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.
2. Правила і механізми реєстрації нещасних випадків.
3. Юридичні, організаційні та адміністративні процедури реєстрації нещасних випадків.

Варіант №6

Дайте відповідь на питання:

1. Склад та особливості формування вітчизняного законодавства щодо загальнообов'язкового державного соціального страхування.
2. Досвід соціального страхування в зарубіжних країнах.
3. Порядок відшкодування витрат на лікування з приводу професійного захворювання.

Варіант №7

Дайте відповідь на питання:

1. Статистика нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань, аварійних ситуацій та нещасних випадків по дорозі на роботу і з роботи: збирання та оприлюднення.
2. Проаналізуйте функції Фонду соціального страхування України.
3. Збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Варіант №8

Дайте відповідь на питання:

1. Розмір єдиного соціального внеску (ЄСВ). Розподіл ЄСВ за видами загальнообов'язкового соціального страхування.
2. Права та обов'язки суб'єктів загальнообов'язкового державного соціального страхування.
3. Які гарантії забезпечення прав застрахованим особам від нещасного випадку на виробництві та від професійного захворювання?

Варіант №9

Дайте відповідь на питання:

1. Організація роботи страхових експертів з охорони праці.
2. Роль соціального страхування у фінансовій системі держави.
3. Охарактеризуйте особливості системи соціального страхування зарубіжних країн.

Варіант №10

Дайте відповідь на питання:

1. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
2. Гарантії забезпечення прав застрахованим особам у страхуванні від нещасного випадку на виробництві та від професійного захворювання.
3. Проаналізуйте законодавчі зміни щодо діяльності Фонду соціального страхування України

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. – К., 1996.
2. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві і професійного захворювання, що призвели до втрати працездатності» № 1105-XII від 23.09.1999р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 46-47.
3. Закон України «Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» № 16/98-ВР від 27.12.2019 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%D0%B2%D1%80>
4. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» № 1105-XIV від 27.12.2019 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>
5. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 27.12.2019 № 2464-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/zakonodavstvo-pro-diyalnis/zakoni-ukraini/63472.html>
6. Безугла В.О. Соціальне страхування: Навчальний посібник / В.О. Безугла. – К., 2011. – 368 с.
7. Безугла В. О., Загірняк О. М., Шаповал Л. П. Соціальне страхування: навч. посібник. К. : «Центр учбової літератури», 2011. - 208 с.
8. Внукова Н.М., Кузьминчук Н.В. Соціальне страхування: Кредитно-модульний курс. Навч. пос./ Н. М.Внукова, Н.В. Кузьминчук. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 412 с.
9. Гаманкова О.О. Фінансування страхування від нещасних випадків в Україні/ О.О. Гаманкова, С.А. Шимків // Науковий вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Сер. Економіка. - № 3 (180). - 2016. - С. 18- 25 DOI: <http://dx.doi>.
10. Кропельницька С.О. Соціальне страхування : [навч. посіб.] / С.О. Кропельницька, Т.В. Солоджук. – 3 вид., перер. та доп. – К. : Центр учбової літератури, 2013.–336 с.
11. Соціальне страхування : [навчальний підручник для студ. вищ. навч. зал.] / [М.І. Мальований, П.К. Бечко, В.П. Бечко]. – Умань : Сочінський, 2011. – 476 с.
12. Страхування: опорний конспект лекцій (українською та російською мовами) / [Р.В. Пікус, Н.В. Приказюк, А.С. Шолойко та ін.]; за наук. ред. проф.Р.В. Пікус. - К.: Логос, 2015. - 276 с.

13. Системи соціального страхування зарубіжних країн: навч. посіб./ [Г.В. Григораш, Т.Ф. Григораш, Олійник В.Я. та ін.]. - К.: ЦУЛ, 2008. - 144 с.
14. Соціальне страхування: Конспект лекцій / Укладачі: П.В. Тархов, В.М. Боронос, Е.Г. Козін, К.В. Савченко.– Суми: Вид-во СумДУ, 2009. – 164 с.

Допоміжна

1. Єдиний соціальний внесок: нарахування та сплата: навчально-практичний посібник / Н.М. Ткаченко. – К.: Алеута. – 2011. – 88 с.
2. Боднарук М. І. Правове регулювання соціального страхування в Україні : монографія / М. І. Боднарук. – Чернівці: Чернівецький нац. ун–т, 2014. – 472 с
3. Коваль О.П. Модернізація системи соціального страхування в Україні. Аналіт. доп. / О.П. Коваль. —К.: НІСД, 2014. — 38 с.
4. Надточій Б. Соціальне страхування у контексті історії / Б. Надточій // Соціальний захист. – 2005. – № 2. – С. 20–24.
5. Шимків С.А. Формування державно-приватних партнерських відносин при наданні послуг за соціально_орієнтованими видами страхування в Україні / С.А. Шимків, В.С. Печко // Інвестиції, практика та досвід. —№ 19, 2017. — С. 22—26.
6. Постанова правління Фонду соціального страхування «Про затвердження Порядку призначення, перерахування та проведення страхових виплат» № 24 від 27.04.2007; редакція від 23.01.2015, № 0715-07.
7. МОТ. Международная конференция труда. Сессия (101; 2014; Женева) [Доклады]. Докл. 1(А): Выполнение программы МОТ [Текст]: докл. Генерального директора. – Женева: МБТ, 2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@ed_norm/@relconf/documents/meetingdocument/wcms_180149.pdf
8. Охрана труда в цифрах и фактах: направления совершенствования глобальной культуры охраны труда [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/europe/-ro-geneva/sromoscow/documents/genericdocument/wcms_312036.pdf 3.
9. Звіт про страхову діяльність Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.social.org.ua/view/6141>
10. Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України. Історія. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.social.org.ua/about/history>
11. Колодій А. М. Принципи права: генеза, поняття, класифікація та реалізація / А. М. Колодій // Альманах права. – 2012. – Вип. 13. – С. 40–44. 11. Основи законодавства України

Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua> - офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.
2. <http://www.fse.gov.ua/fse/control/main/uk/publish/category/963109> -
Офіційний сайт Фонду соціального страхування України
3. <http://rada.gov.ua/> – Офіційний сайт Верховної Ради України.
4. <http://www.kmu.gov.ua/> – Офіційний сайт Кабінету міністрів України.
5. <https://ukrstat.org> – Офіційний сайт Державного комітету статистики України.
6. <http://www.me.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку, торгівлі і сільського господарства України.
7. www.dkrp.gov.ua – Офіційний сайт Державної регуляторної служби України.
8. <http://www.management.com.ua> – Інтернет-портал для управлінців.